

Sygn. akt I CSK 2408/22

POSTANOWIENIE

Dnia 16 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Kowalski

w sprawie z powództwa K. T.

przeciwko A. W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 września 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku

z dnia 3 lutego 2021 r., sygn. akt III Ca 650/20,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. przyznaje adwokatowi M. M. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Gdańsku kwotę 4050 zł (cztery tysiące pięćdziesiąt złotych) w tym należny podatek VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda K. T. od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z 3 lutego 2021 r. w sprawie z powództwa K. T. przeciwko A. W. o zapłatę należy podnieść, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, o przede wszystkim publicznoprawnym celu (postanowienia SN: z 7 października 2020 r., II CSK 670/19; z 24 lutego 2016 r., V CSK 488/15). Sąd Najwyższy jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie

jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie. Rolą skargi kasacyjnej nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających uchybienia, lecz ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i prawa pozytywnego.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący przytoczył przesłanki z art. 398⁹ § 1 punkt 2 i 4 k.p.c., tj. nieważność postępowania i oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Nieważność postępowania, będąca przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, wiąże się z wadliwością postępowania przed sądem drugiej instancji (wyrok z 21 listopada 1997 r., I CKN 825/97, OSNC 1998, Nr 5, poz. 81). W razie powoływania się na nieważność postępowania, skarżący musi wskazać okoliczności uzasadniające rozpoznanie skargi kasacyjnej (postanowienie SN z 30 października 2001 r., IV CKN 172/01, OSNC 2002, nr 4, poz. 55).

Nieważności postępowania skarżący upatruje w art. 379 pkt 4 k.p.c. tj. tym, że powód złożył wniosek o wyłączenie sędziego, który nie został rozpoznany, co spowodowało nieważność postępowania ze względu na to, że skład sądu był sprzeczny z przepisami prawa. Jak wskazał skarżący, rozpoznanie sprawy z naruszeniem art. 50 § 3 lub art. 51 k.p.c. przez sędziego, co do którego następnie zapadło orzeczenie o jego wyłączeniu lub wniosek o wyłączenie oparty na art. 49 k.p.c. nie został w ogóle rozpoznany, należy uznać za rozpoznanie sprawy przez sędziego wyłączanego z mocy ustawy (art. 379 pkt 4 k.p.c.).

Wskazana przez skarżącego przyczyna nieważności postępowania nie występuje. Wydanie orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie przez sędziego, co do którego złożono wniosek o jego wyłączenie na podstawie art. 49 k.p.c., nie powoduje nieważności postępowania. Zgodnie z art. 379 pkt 4 k.p.c.

nieważność postępowania zachodzi wtedy, gdy w rozpoznaniu sprawy brał udział sędzia wyłączony z mocy ustawy. Chodzi tu zatem o przypadki wymienione w art. 48 § 1 k.p.c. W rezultacie czynności podejmowane przez sędziego wbrew zakazowi wskazanemu w art. 50 § 3 k.p.c. nie powodują nieważności postępowania, a co najwyżej uchybienie procesowe, który może wpłynąć na wynik sprawy. Wykazanie takiej zależności staje się możliwe wtedy, gdy wniosek o wyłączenie sędziego okaże się uzasadniony (postanowienia SN z 26 września 2018 r., II PZ 18/18 i z 21 lutego 2019 r., I PK 154/18).

Pomijając powyższe, złożenie wniosku „o przeniesienie sprawy do sądu spoza województwa pomorskiego” nie jest tożsamy z wnioskiem o wyłączenie wszystkich sędziów Sądu Okręgowego w Gdańsku.

Skarżący wskazuje także na nieważność postępowania poprzez naruszenie art. 43 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych skutkujące nieważnością postępowania w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. Regulacja ta ma charakter instrukcyjny i gwarancyjny. Losowy przydział spraw służy zapewnieniu równego i sprawiedliwego obciążenia pracą kadry orzeczniczej sądów oraz zagwarantowaniu stronom postępowań bezstronności. Wzmacnia zasadę bezstronności i niezawisłości sędziów. W sprawie naruszenie art. 43 ust. 1 ww. rozporządzenia nie zostało wykazane. Samo w sobie naruszenie takie nie skutkuje przy tym uznaniem składu sądu za sprzeczny z przepisami prawa a w konsekwencji nieważnością postępowania.

Natomiast oparcie wniosku na przesłance oczywistej zasadności wymaga wykazania przez skarżącego niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (*prima facie*), bez konieczności pogłębionej analizy, sprzeczności wykładni lub zastosowania prawa materialnego lub procesowego z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (m.in. postanowienia SN: z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08).

Skarżący powinien zawrzeć w skardze wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym przejawia się oczywistość naruszenia przepisów prawa

materialnego lub procesowego (por. postanowienia SN: z 5 września 2008 roku, I CZ 64/08, z 19 grudnia 2001 roku, IV CZ 200/01, z 9 czerwca 2008 roku, II UK 37/08).

Skarżący wskazał, że oczywistej zasadności skargi upatruje w nieprawidłowym przyjęciu przez Sąd Okręgowy, że w ustalonym stanie faktycznym brak jest podstaw do uwzględnienia żądania pozwu z powodu jego nieudowodnienia. Przesłanka ta nie została wykazana, gdyż nie została poparta odpowiednim wywodem prawnym. Wbrew twierdzeniom skargi nie każda opieszałość organu administracji publicznej rodzi odpowiedzialność odszkodowawczą za szkodę w postaci odsetek za opóźnienie.

Twierdzenia skargi nie podważają ustaleń sądu meriti co do tego, że powód nie wykazał, że poniósł szkodę majątkową wskutek niewniesienia pozwu przeciwko Gminie Miasta Gdyni przez pozwanego wyznaczonego powodowi jako pełnomocnik z urzędu i nie wykazał istnienia przesłanek odpowiedzialności pozwanego. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący przedstawił w tym zakresie jedynie własną polemikę z ustaleniami faktycznymi Sądu oraz dokonaną przez ten Sąd oceną prawną nie powołując konkretnych przepisów, które zostały naruszone.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

Ponadto Sąd Najwyższy na podstawie § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, a także § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie – mając na uwadze wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 23 kwietnia 2020 r., SK 66/19 – przyznał adwokatowi M. M. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Gdańsku kwotę 4050 zł (cztery tysiące pięćdziesiąt złotych), w tym należny podatek VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

[as]

